

Загалом учасники олімпіади виявили високий рівень та широту філологічних інтересів. Приємно, що дехто з них уже виступав з доповідями на всеукраїнських наукових конференціях. На відкритті олімпіади й під час нагородження переможців ректор Ніжинського університету проф. *О. Бойко*, декан філологічного факультету доц. *О. Забарний*, завідувач кафедри української мови проф. *Н. Бойко*, завідувач кафедри української літератури проф. *О. Ковальчук* та інші у своїх виступах наголошували на високому рівні учасників олімпіади, які зібралися у стінах одного з найславніших та найдавніших вузів України. Саме це студентство – майбутнє сучасної філологічної науки.

Оргкомітет провів для гостей низку цікавих заходів: екскурсії до Музею Ніжинської вищої школи, Картинної галереї, Музею рідкісної книги, Поштової станції та ін. Хочеться подякувати Оргкомітету за чудову організацію конференції, гостинність та неповторну творчу й водночас дружню атмосферу. Тож не дивно, що учасники висловили бажання взяти участь у наступній олімпіаді, яка знову прохідиме в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя.

Світлана Луцій
м. Київ

Отримано 3 травня 2012 р.

“ЧАС СПОВІДУЄТЬСЯ ЧЕРЕЗ НАС...”: ТВОРЧИЙ ВЕЧІР ЛЮДМИЛИ ТАРНАШИНСЬКОЇ

15 березня 2012 р. в Національному музеї літератури України відбувся творчий вечір Людмили Тарнашинської “Час сповідується через нас”. Ошатна зала бібліотеки Колегії Павла Галагана ледь умістила представників широкого кола шанувальників творчості дослідниці, серед яких знакові постаті українського шістдесятництва, авторитетні вчені, викладачі вузів, письменники, журналісти і просто читачі-гурмани, що з нетерпінням очікують її нових книжок. Сентенцію, що нею означено назву творчого вечора, взято з поетичної книжки самої Л. Тарнашинської “Його величність Час. Варіації на (філосо)тему” (2010). Адже Л. Тарнашинська відома не лише як ґрунтовний і плідний літературний критик та літературознавець, авторка відомих наукових досліджень, а і як авторка дуже цікавих прозових і поетичних художніх збірок. Нині дослідниця підготувала до друку об’ємну монографію “Сюжет Доби: дискурс шістдесятництва в українській літературі ХХ ст.”.

Ведучий вечора директор Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН *М. Жулинський* наголосив, що Л. Тарнашинська надзвичайно талановита людина – блискучий літературознавець, чудовий поет і новеліст, якій притаманне філософське осмислення досліджуваних явищ та висока культура літературознавчого мислення. Зокрема, як у науковій, так і в художній творчості авторка намагається досягнути проблему проходження людини через час. Адже, як написав С. Кримський у передмові до її згаданої поетичної збірки, саме “Час просіює людей на істинність”. Л. Тарнашинська зуміла розглянути творчість українських шістдесятників як людей істинних. Тож у її особі маємо унікального працюючого, плідного та різнобічного вченого й письменника, що перебуває в розвії свого таланту.

Професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка *М. Гнатюк* наголосила на особливій увазі Л.Тарнашинської до роботи з текстами – досліджуваними і власними. Як наслідок, ґрунтовні літературознавчі монографії її складають гордість української гуманітаристики, а прозові й поетичні книжки завдяки особливому погляду, сказати б, “ключику” до людської душі мають неабиякий резонанс серед читачів. Якраз ця різноспрямованість творчості Л.Тарнашинської дає підставу говорити про варіативність самовиявів авторки. До того ж як науковим, так і художнім її текстам властива пропозиційність. Адже Л.Тарнашинська ніколи не виносить остаточних вердиктів, не подає однозначних версій, а навпаки – завжди запрошує до розмови та спільних роздумів над визначальними проблемами нашого життя й літературознавчої науки.

На думку відомого дисидента-шістдесятника доктора філософії *Є. Сверстюка*, ті тексти, що їх пропонує Л.Тарнашинська, є справді цікавим і глибоким літературознавством без зайвого нагромадження незрозумілих слівес. Ця авторка належить до тієї когорти дослідників, які добре знають, про що пишуть. Вона вміє вчитуватися в текст, добре його розуміє та має широку ерудицію, що дозволяє їй глибоко інтерпретувати тексти, події та явища. Крім того, Л.Тарнашинська блискуче й по-новому розвиває вже усталений жанр літературного портрета. Зосібна, у своїх наукових працях вона зуміла охопити і глибоко та об’єктивно осмислити широке коло відомих постатей із кола шістдесятників. Назагал дослідження Л.Тарнашинської постає добрим прикладом наукової коректності, глибини тлумачення й автентичності інтерпретації творчої постаті в контексті культури.

Письменник *Д. Павличко* констатував, що відчуває суголосність оцінок і суджень Л.Тарнашинської зі своїми власними думками й почуттями про ті чи ті події літературного життя. Особливо це стосується явища шістдесятництва. Бо ж у певному сенсі можна стверджувати, що творчі здобутки шістдесятників (завдяки також по-справжньому спорідненим їм дослідженням) із часом набувають більшого значення. За великим рахунком, шістдесятництво не зникає. Воно назавжди залишиться знаковим духовним явищем української культури ХХ ст. Особливі почуття викликають дослідження авторки про творців, які вже відійшли за життєву межу. На думку *Д. Павличка*, есей *Л. Тарнашинської* про *Соломію Павличко* найкращий із усього, написаного про неї.

Письменник-шістдесятник *Вал. Шевчук* наголосив, що *Л. Тарнашинська* як науковець дерзновенна. Це, зокрема, засвідчує і її книжка "Художня галактика *Валерія Шевчука*. Постать сучасного українського письменника на тлі західноєвропейської літератури", де авторка проаналізувала його творчість у контексті європейської традиції й назагал світового гуманізму. Зрозуміло, що зробити це було вельми непросто й через те, що сам *Вал. Шевчук* ніколи не був офіційно визнаним автором, і через серйозність заявленої проблематики дослідження. Однак ця праця вдалася *Л.Тарнашинській* дуже добре. Так само мала вона дерзновення написати книжку про шістдесятників, залучивши продуктивні підходи до осягнення цієї теми. Адже шістдесятництво треба вивчати не за емоціями навіть і самих його учасників, а за документами тієї доби. Зокрема, опираючись на спогади, однак пам'ятаючи при тому, що спогади завжди суб'єктивні. Звичайно, *Л. Тарнашинська* не змогла охопити всього масиву в монографії про шістдесятництво. Однак вона його цілком справедливо інтерпретує як явище – культурне, літературне, політичне, загальноінтелігентське, що мало своє обличчя. *Вал. Шевчук* вважає, що її книжка "Українське шістдесятництво: профілі на тлі покоління. Історико-літературний та поетикальний аспекти" стала добрим початком наукового осмислення цього явища.

Доктор філологічних наук *Н. Шуμιло* (Інститут літератури ім.Т.Г. Шевченка НАН України) наголосила на високому науковому професіоналізмі *Л. Тарнашинської*, що виявляється не тільки у власній дослідницькій роботі, а й у сприйнятті чужих наукових текстів. Зокрема, вона виявила себе як надзвичайно уважний і сумлінний рецензент. До того ж *Л.Тарнашинська* дуже приємна як колега – порядна й високоморальна особистість і водночас тиха, скромна "людина в собі", цілком віддана власним науковим пошукам і творчості. Крім того, це людина, яка в усьому послідовно сповідує свою національну позицію.

Завідувачка секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань культури та духовності кандидат філологічних наук *Н. Колісниченко-Братунь* наголосила, що особистість *Л.Тарнашинської* вражає багатогранністю – як творчою, так і суто людською. Вона належить до когорти людей, які постійно рухаються й розвиваються, формуючи власну особистість, себто "роблячи себе" самі. У той спосіб, акумулювавши багатий журналістський досвід та засвоюючи найновіші досягнення світової гуманітаристики, вона сформувала себе як потужний науковець. Крім того, *Л. Тарнашинська* власною художньою практикою довела, що вона сильний оригінальний поет та не менш своєрідний прозаїк. Недаремно її книжки читають у найвіддаленіших куточках України.

Завідувач науково-бібліографічного відділу Національної парламентської бібліотеки *В. Кононенко*, де *Л.Тарнашинська* разом із його співробітниками підготувала цілу низку бібліографічних досліджень, подякувала їй за цікаву і плідну наукову співпрацю та за радість від читання її прозових і поетичних творів. Співробітник редакції журналу "Слово і Час" *В. Лисенко* назвала *Л.Тарнашинську* постійною й улюбленою авторкою журналу, яка не лише заявила себе блискучим науковцем, а й вразила дуже талановитою, глибокою поезією й оригінальною прозою.

На вечорі Людмилі Тарнашинській за особисті досягнення в літературній творчості та за вагомий внесок у відродження духовності та культури українського народу була вручена медаль "Почесна відзнака" Національної спілки письменників України. Також прозвучали її вірші у виконанні актриси *Г. Стефанової* та спів *Н. Боянівської* у власному супроводі на бандурі.

Павлина Дунай
м. Київ

Отримано 18 квітня 2012 р.

